

Imm. 106:

Puisit amiinik tunisassiornerup qanoq siuarsarneqarsinnaanera kiisalu suut qanorlu iliuitsit sineriapput tamakkerlugu puisit amiinik tunioraanerup siunissami qaffasissumiitittuarnissaanut iluaqutaasinnaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut)

Imm. 160:

Qanoq iliornikkut puiserpassuit pisarineqartartut amiiginnariarlugit ilivitsuutillugit imaanut eqqaannarneqartartut pinaveersaartissinnaaneri pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiasatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Oqaaseqaat:

Puisimik piniarneq tassaavoq ukiuni 100-likkaani kalaallit inuussutigisimasaat ulloq manna tikillugu kulturitsinni inuuniarnikkullu pingaarutilimmik sulii inissisimasoq.

Piujartitsinissamik tunngaveqarluni ameerniarneq ukiorpassuarni ingerlasimavoq ukiunilu kingulliunerusumi tamanna annertuumik innarlerneqarsimagaluartoq maanna qaangeriartulerparput. Tassami nukippassuit uaguttaaq atorsimavagut qallunaat nunaanni aammalu EU-mi qinikkanut KNAPK suleqatigalugu paasisitsiniaalluta akerliussutsimillu takutitsisarluta isumaqarpungalu tamanna sunniuteqarluarsimasoq. Taamatut oqarpunga angusaqarfiusumik paasisitsiniaaneq ingerlannikuugatsigu nunarpassuit qinikkallu tunuarsimaarsimagaluartut ilarpassui illersuutilernikuullugit tassami paasisitsiniaaneq ima annertutigisumik ingerlannikuuarput Danmarkimi illoqarfiit pingaarnersaanni Bruxelles-imilu akerliussutsimik takutitsisarnikuulluta allaallu piumasaqartarnikuulluta qallunaat politikeriisa kalaallit piniartut tapersorsorlugit minnerpaamik puisit amiinik qaaqusaaffinni allanilu minnerpaamik annikitsunnguamilluunniit takussutissalinnik atuisassasut. Taamatut piumasaqalaarneq qujanartumik taamani sunniuteqarpoq tigulluarneqarlunilu.

Taamaattumik paasisitsiniaaneq sutigut tamatigut ingerlajuartariaqarpoq minnerunngitsumik ingattajarlutik uumasunik illersuiniat akiorniarlugit taamaaliunngikkutta illersuiniarik unammillerneqarnerput annertusigaluttuinnassamat.

Ullumikkut puisit amiinik tunisassiornermi sinerissamiit ameerutigineqartut naammangillat sulilu annertuumik siuarsaanissaq pisariaqarluinnarpoq, tassami ukiuni kingullerni Great Greenlandimi ingerlatsineq amigartooruteqarfiusumik ingerlasimavoq suliffeqarfiup ingerlaannarsinnaaneranut allaat ernumanartorsiorfiuleraluarluni qujanartumilli 2021-mi sinneqartoorfiulaarpoq siumullu ingerlaqqilerluni. Suliffeqarfiup siumut saakkiartornera sumik tunngaveqarneris isiginiassallugu aamma pingaaruteqarpoq, tassami misilittakkat takutipaat nunatta iluani tunisassiornermik qarasaasiakkullu ussassaarinerit

iluaqutaasut allaat isertitat marloriaatinngornerannik kinguneqartumik, taamaattumik nunat allat kisiisa samminagit nunatta iluani ukkassineq pisariaqarpoq. Siumumiit taamatut oqareerluta, Great Greenland nutaaliortumik siunnerfeqarnerup nukittorsarneqarnissaa pingaaruteqarluinnartutut isigaarput tassami akuerineqarsinnaangilaq puisit amerpassuisa allaat 60 tusind sinnerlugit eqqaannarneqartarnerat, tamanna nunatsinni innuttaasunut minnerunngitsumillu ammerisartunut avataaniillu malinnaasunut mamianarluinnartuuvoq.

Qiviagassat arlaqarput, Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiattaq KNAPK-p piniartunik illersuina ersarinnerusinnaavoq tassami nunatsinni aalisartuinnaangillat piniarnerinnarmik inuussutissarsiutilinnik nunarput aamma suli inoqarmat taamatuttaaq pisariaqartinneqarpat Inatsisartut Naalakkersuisullu annertunerusumik aningaasaliissuteqarsinnaapput imaluunniit kommunit suleqatigalugit siuarsaneq annertunerusoq ingerlanneqarsinnaalluni.

Puisit ameerniarneq nunaqarfinni, isorliunerusuni aalisarnikkullu killilimmik periarfissaqarfiusuni pingaarutilimmik inissisimavoq. Assersuutigalugu, kujataani aalisakkat tammakaraangata puisit ameerniarneq piniartunit tapertarineqarluartarpoq, soorluttaaq avannaani tunumilu puisit amii sumiiffiit ilaanni annertuumik isumalluutaasartut.

Ajornartorsiut alla tassaavoq, puisit neqaasa tunitsivissaqannginnerat tamanna ima malitseqartarpoq eqqaanermik annertuumik kinguneqartarluni taamaattumik nerukkaatissaliornissaq siunertaralugu tunitsivissamik suliniuteqarneq Siumumiit tamakkiisumik tapersersorlugu oqaatigissavarput.

Maluginiagassaavortaaq sumiiffinni assigiinngitsuni pissutsit assigiinngeqimmata, sumiiffiit ilaanni puisit amiinik tigooqqaaneq uningavoq sumiiffiillu ilai puisit amiinik tigooqqaasusaaaleqiffiullutik. Tassami puisit amiinik tigooqqaasuussagaanni, tigooqqaaveqartariaqarpoq sullivimmik mikivallaaranilu angivallaanngitsumik, imermut attavilimmik, eqqiarneqarsinnaasumik taamaattumik pissarsisinnaaneq ilaatigut aallartinniarnermi aporfiulluarsinnaavoq allatigut periarfissinneqanngikkaanni. Tigussaasumik siunnersuuteqassagaanni pisortat pigisaat sumiiffinni atorneqanngitsut suleqatigiinnikkut neqeroorutigineqarsinnaapput nunaqarfinni illoqarfinnilu innuttaasut inuussutissarsiorneranni iluaqutaalluarsinnaammata.

Amminik tigooraasarneq ukiualuit matuma siorna kommunerujussuit kattussuutinngikkallarmata tigooqqaavinnik aallussineq taamani pitsaanagerusutut isikkoqarsorinarpoq taamaattumik siuarsaasoqassappat pikkorissaasarnert aamma pisariaqarput ass. ammit qanoq sularinissai ilisimasariaqarmata il. il. taamaattumik Naalakkersuisut pikkorissaanissamik suliniuteqarnerat Siumumiit assut iluarisimaarparput, isumaqaratta siuarsaaqqinnissamut tamanna iluaqutaassasoq ingerlaannarnissamullu kajumissaataassasoq.

Ullumikkut aningaasanut inatsit aqcutigalugu nunaqarfinnut aammalu isorliunerusunut kiisalu aallartisaanernut aningaasaliissuteqartarput taakkua aningaasaliissutitta ilai kommuninut tunniunneqartarput, tassa tamakkuugaluarput aallartisaanermi atorluarneqarsinnaasut ajoraluartumilli paasivarput tamakku aningaasaliissutigut siunertaminut atorneqaratik ilaatigut illoqarfinni ingerlalluareertuni siunertanut allanut atorneqartartut soorlu ataatsimeersuartitsinernut il. il.

Taamaattumik Siumumiit sakkortuumik kaammattuutigissavarput aningaasaliissutit taakkua siunertaminnut atorneqarnissaat Naalackersuisuutitatta qulakkiissagaat aammattaaq Naalackersuisunut kaammattuutigissavarput nunaqarfimmiunik isorliunerusuniillu aallartisaanermi atorneqarnissaat siunertaralugu paasisitsiniaasoqassasoq.

Puisip amianik tunisereernerup kingorna, aningaasarsinissamut sivisuumik utaqqisitsisarnera oqallisaarisup isornartorsiorpaa. Ilisimasakka naapertorlugit piniartinut akissarsisitsisarneq sumiiffimmiit sumiiffimmut assigiinngissinnaavoq, assersuutigalugu Arsummi sap. ak. marloriarluni piniartunut akissarsisitsisoqartarpoq marlunggornikkut tallimangornikkullu kisianni isorliunerusuni angallannikkullu periarfissagissaannginnerusuni akissarsisitsisarneq eqqarsaatigalugu, sukkannerusumik suleriuseqarnissaq nalilersuisinnaanissarlu anguniarlugu teknologip atorneqarsinnaanera siunissami periarfissaasinnaanersoq Siumumiit kaammattuutigaarput misissorneqassasoq tamanna piniartunut puisillu amiinik tigooraasunut iluaqutaasinnaammat.

Siunissami puisit amiinik tigooraasuussagaanni, qulakkiigassat arlaqarput. Siullermik tigooraaveqartariaqarpoq.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta oqallisaarisut Lars Poulsen Siumut kiisalu Siverth K. Heilmann Atassut aammaarluta qutsavigaagut neriulluta una oqallinneq pitsaanerusumik alloriaqqinnissamut aqqtissiuusseqataajumaartoq.

Doris Jakobsen Jensen, Siumut.